PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

Warszawa, dnia 10 listopada 2011 r.

DKK1/422/10/11/JBG

DECYZJA nr DKK -134/2011

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Mori Seiki Co., Ltd. z siedzibą w Nara (Japonia) oraz Gildemeister Aktiengesellschaft z siedzibą w Bielefeld (Niemcy) **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na utworzeniu przez Mori Seiki Co., Ltd. z siedzibą w Nara (Japonia) oraz Gildemeister Aktiengesellschaft z siedzibą w Bielefeld (Niemcy) wspólnego przedsiębiorcy pod nazwą DMG Mori Seiki z siedzibą w Szwajcarii, na zasadach określonych we wniosku.

UZASADNIENIE

W dniu 23 sierpnia 2011 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu", wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na utworzeniu przez Mori Seiki Co., Ltd. z siedzibą w Nara, Japonia, zwaną dalej „Mori Seiki" oraz Gildemeister Aktiengesellschaft z siedzibą w Bielefeld, Niemcy, zwaną dalej „Gildemeister", (łącznie „Wnioskodawcy") wspólnego przedsiębiorcy pod nazwą DMG Mori Seiki z siedzibą w Szwajcarii, zwaną dalej „ DMG Mori Seiki".

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny światowy obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej także „ustawą antymonopolową",
- utworzenie wspólnego przedsiębiorcy jest jednym ze sposobów koncentracji określonym w art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy antymonopolowej,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy antymonopolowej, powodująca odstąpienie od konieczności zgłoszenia zamiaru koncentracji,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe, o czym - zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) - Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawców pismem z dnia 6 września 2011 r.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Aktywny uczestnik koncentracji – **Mori Seiki -** jest spółką akcyjną stojącą na czele grupy kapitałowej Mori Seiki. Największym akcjonariuszem Mori Seiki jest Gildemeister (5,10% akcji). Grupa Mori Seiki prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji obrabiarek oraz centrów obróbczych do obróbki metalu skrawaniem. Mori Seiki posiada spółki zależne, które na obszarze Unii Europejskiej zajmują się serwisowaniem tokarek i centrów obróbczych wyprodukowanych wyłącznie przez Mori Seiki. Mori Seiki nie posiada żadnego oddziału, ani spółki zależnej w Polsce. Sprzedażą produktów Mori Seiki zajmuje się niezależny dystrybutor- APX Technologie Sp. z o.o. z siedzibą w Opaczu.

Aktywny uczestnik koncentracji – **Gildemeister -** stoi na czele grupy kapitałowej Gildemeister. Największym akcjonariuszem Gildemeister jest Mori Seiki (20,1% akcji). Gildemeister prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji różnego rodzaju obrabiarek. Ponadto spółki zależne należące do Gildemeister zajmują się serwisowaniem maszyn Gildemeister.

Oprócz produkcji obrabiarek Gildemeister prowadzi również działalność w zakresie eksploatacji odnawialnych źródeł energii poprzez swoją spółkę zależną a + f GmbH.

Gildemeister posiada w Polsce dwie spółki zależne:

-FAMOT Pleszew Sp. z o.o., z siedzibą w Pleszewie - produkcja i sprzedaż obrabiarek Gildemeister,

-DMG Polska Sp. z o.o., z siedzibą w Pleszewie - sprzedaż i serwis obrabiarek.

Pasywny uczestnik koncentracji – **DMG Mori Seiki -** to wspólny przedsiębiorca tworzony przez Mori Seiki i Gildemeister, którego działalność będzie obejmować sprzedaż obrabiarek oraz świadczenie usług serwisowych związanych z obrabiarkami produkowanymi przez Wnioskodawców w Europie. DMG Mori Seiki nabędzie udziały Gildemeister i Mori Seiki w należących do nich europejskich spółkach, zajmujących się sprzedażą i świadczeniem usług serwisowych. [Tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 1 załącznika nr 1 do decyzji*]. Jak wskazują Wnioskodawcy w zgłoszeniu, po dokonaniu koncentracji ani Mori Seiki, ani Gildemeister nie będą prowadziły działalności w zakresie sprzedaży i świadczenia usług serwisowych w Europie. [Tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 2 załącznika nr 1 do decyzji*].

Opis i przyczyny koncentracji

Planowana koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy antymonopolowej i polega na utworzeniu przez Mori Seiki oraz Gildemeister wspólnego przedsiębiorcy pod nazwą DMG Mori Seiki na zasadach określonych we wniosku.

Podstawę zgłoszenia transakcji stanowi list intencyjny podpisany w dniu 13 maja 2011 r. przez Gildemeister oraz Mori Seiki, wyrażający wolę utworzenia wspólnego przedsiębiorcy z siedzibą w Szwajcarii.

Deklarowaną przyczyną koncentracji jest połączenie działalności prowadzonej przez Mori Seiki i Gildemeister w Europie w zakresie sprzedaży obrabiarek do metalu i świadczenia usług serwisowych związanych z obrabiarkami.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze

względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Mając na względzie definicję rynku właściwego oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. *w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 134, poz. 937), Prezes Urzędu uznał, iż:

a) *koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na europejski rynek sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo*

Uzasadniając powyższe należy wyjaśnić, iż nowoutworzona Spółka przejmie działalność Mori Seiki i Gildemeister w zakresie sprzedaży obrabiarek i powiązanych usług serwisowych na terenie Europy.

Pod pojęciem „obrabiarka" należy rozumieć maszyny służące do mechanicznej obróbki przedmiotów (np. metalowych czy drewnianych) w celu nadania im żądanego kształtu, wymiaru czy gładkości przy pomocy zamocowanych w niej narzędzi (np. noża tokarskiego, wiertła, frezu, ściernicy). Z kolei sektor obrabiarek do obróbki metalu skrawaniem można podzielić na: tokarki (z osią obrotu ustawiona poziomo oraz pionowo), frezarki, centra obróbcze, obrabiarki laserowe, obrabiarki ultradźwiękowe oraz szlifierki obrotowe. W związku z tym, iż działalność uczestników koncentracji na terenie Europy pokrywa się wyłącznie w zakresie tokarek (zarówno z osią obrotu ustawiona poziomo jak i pionowo) oraz centrów obróbczych, poniżej scharakteryzowano wyłącznie te produkty.

Tokarki są obrabiarkami służącymi do obróbki skrawaniem (toczenia) przedmiotów wykonanych m.in. z metalu, drewna czy tworzyw sztucznych w celu nadania im kształtu bryły obrotowej. W trakcie toczenia element skrawany jest obracany, a nóż tokarski oddziela warstwy materiału z obrabianego przedmiotu. Tokarki mogą znaleźć zastosowanie również przy innych operacjach. Można je stosować np. do wytaczania, wiercenia, rozwiercania i przecinania. Tokarki podlegają dalszej segmentacji w zależności od ustawienia osi obrotu przedmiotu i obszaru, na którym są one eksploatowane - na tokarki z poziomą osią obrotu wrzeciona roboczego (tokarki poziome) oraz tokarki z pionową osią obrotu wrzeciona roboczego (tokarki pionowe).

Centra obróbcze to z kolei maszyny umożliwiające obróbkę skrawaniem przy użyciu dwóch lub więcej narzędzi. Wykorzystywane są one do formowania kształtu elementu skrawanego poprzez obracanie narzędzia skrawającego w połączeniu z ruchem liniowym w jednej lub więcej osiach względem nieobracającego się elementu skrawanego.

Jak wynika z informacji przekazanych przez Zgłaszającego, z perspektywy odbiorców ww. maszyn, różnego rodzaju obrabiarki nie są zamienne oraz nie spełniają tych samych potrzeb ze względu na ich właściwości, cenę oraz przeznaczenie. Każda z tych maszyn wykorzystuje różne technologie procesu obróbki i dlatego też nie można mówić o substytucyjności popytowej pomiędzy tokarkami z osią obrotu ustawioną poziomo, tokarkami z osią ustawioną pionowo i centrami obróbczymi. Jeżeli chodzi o strukturę podaży obrabiarek to z punktu widzenia producenta należy wskazać na ograniczoną substytucyjność podażową w zakresie produkcji tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo, tokarek z osią ustawioną pionowo i centrów obróbczych. Ograniczona możliwość zmiany produkcji z jednego rodzaju obrabiarek na inny wynika z okoliczności, iż zmiana ta byłaby czasochłonna i wymagałaby poniesienia znacznych kosztów i ryzyka wynikających z konieczności: a) użycia do produkcji innych, odpowiednich maszyn, b) posiadania specjalistycznej wiedzy odnośnie opracowywania, projektowania i produkcji danej obrabiarki, c) uzyskania ochrony praw własności intelektualnej lub licencji na korzystanie z praw własności intelektualnej wymaganych do produkcji odpowiedniej maszyny.

W aspekcie geograficznym rynkiem właściwym dla sprzedaży obrabiarek jest rynek obejmujący terytorium Unii Europejskiej. Za takim ujęciem rynku przemawiają następujące argumenty:

a) brak jest barier administracyjnych i prawnych ograniczających obrót tego rodzaju maszynami pomiędzy krajami członkowskimi,

b) normy dotyczące projektów maszyn zostały zharmonizowane w prawie wspólnotowym,

c) stałe (dla Mori Seiki) i stosunkowo niskie koszty transportu (1-5 % dla Gildemeister) w porównaniu do cen obrabiarek powodują, iż decydując się na zakup maszyny klienci nie kierują się kosztami dostawy i odległością dostawcy, lecz zapotrzebowaniem na maszynę o konkretnych parametrach technicznych,

d) obecność klientów na obszarze całej Europy. Obrabiarki produkowane i dystrybuowane przez Wnioskodawców mogą być wykorzystywane w wielu różnych obszarach językowych (w tym na całym obszarze EOG), a pełna dokumentacja do nich dołączona musi być dostępna w każdym języku używanym na terytorium EOG.

Rynkami wspólnymi dla aktywnych uczestników koncentracji i ich grup kapitałowych (produktowo i geograficznie) są zatem:

- europejski rynek sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo, na którym łączny udział uczestników koncentracji w roku 2010 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 1 załącznika nr 2 do decyzji oraz pkt 1 załącznika nr 3 do decyzji*] %, w tym udział Mori Seiki wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 1 załącznika nr 2 do decyzji*] %, a udział Gildemeister wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 1 załącznika nr 3 do decyzji*] %,

- europejski rynek sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną pionowo, na którym łączny udział uczestników koncentracji w roku 2010 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 2 załącznika nr 2 do decyzji oraz pkt 2 załącznika nr 3 do decyzji*] %, w tym udział Mori Seiki wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 2 załącznika nr 2 do decyzji*] %, a udział Gildemeister wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 2 załącznika nr 3 do decyzji*] %,

- europejski rynek sprzedaży centrów obróbczych, na którym łączny udział uczestników koncentracji w roku 2010 r. wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 3 załącznika nr 2 do decyzji oraz pkt 3 załącznika nr 3 do decyzji*] %, w tym udział Mori Seiki wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 3 załącznika nr 2 do decyzji*] %, a udział Gildemeister wyniósł ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 3 załącznika nr 3 do decyzji*] %.

W związku z powyższym jedynym rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest europejski rynek sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo.

Odbiorcami produktów Mori Seiki i Gildemeister, w tym również tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo, są podmioty profesjonalne, wśród których głównymi klientami są najwięksi europejscy producenci samochodów, ich dostawcy oraz przemysł inżynierii mechanicznej. W skali europejskiej ich odbiorcami są również przedsiębiorcy z przemysłu lotniczego, medycznego i rolniczego, jak również inni, różnej wielkości klienci, którzy używają obrabiarek w prowadzonej przez siebie działalności.

Do głównych konkurentów Wnioskodawców w zakresie sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo na rynku europejskim należą następujące spółki: Yamazaki Mazak Deutschland GmbH, OKUMA Europe GmbH, Doosan Power Systems Europe Ltd. z siedzibami w Niemczech oraz Haas Automation, Inc. z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Szacunkowe udziały każdego z ww. przedsiębiorców wynoszą ok. 10-12%.

b) ***koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym***

Pomimo iż pomiędzy Wnioskodawcami a nowoutworzoną spółką zachodzić będzie relacja typu dostawca-odbiorca, bowiem Mori Seiki oraz Gildemeister będą prowadzić działalność w zakresie produkcji obrabiarek (rynek poprzedniego szczebla obrotu), a nowoutworzony przedsiębiorca będzie maszyny te sprzedawał na rynku europejskim (rynek następnego szczebla obrotu), planowana koncentracja nie będzie wywierać wpływu w układzie wertykalnym na powyższe rynki, ponieważ zarówno indywidualne, jak i łączne udziały uczestników koncentracji w tych rynkach nie przekraczają 30%.

c) ***koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie konglomeratowym***

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż w toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym. Brak jest bowiem rynków, na których między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada udział wyższy niż 40% w jakimkolwiek rynku właściwym.

Ocena skutków koncentracji

Zgodnie z art. 18 ustawy antymonopolowej Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku, przez którą rozumie się, zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy, pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów

oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest zatem ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej.

Przedmiotowa koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jedynie na europejskim rynku sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo. Jak wynika ze zgłoszenia zamiaru koncentracji, DMG Mori Seiki przejmie całą działalność Mori Seiki oraz Gildemeister na europejskim rynku sprzedaży tokarek z osią obrotu ustawioną poziomo i tym samym udział w rynku właściwym tej Spółki będzie wynosił ok. [tajemnica przedsiębiorstwa – *pkt 1 załącznika nr 2 do decyzji oraz pkt 1 załącznika nr 3 do decyzji*] %. Udział ten jest zatem daleki od progu rodzącego domniemanie uzyskania pozycji dominującej (40%). Uczestnicy koncentracji będą spotykali się na tym rynku z konkurencją ze strony Yamazaki Mazak Deutschland GmbH, OKUMA Europe GmbH, Doosan Power Systems Europe Ltd. z siedzibami w Niemczech oraz Haas Automation, Inc. z siedzibą w Stanach Zjednoczonych. Szacunkowe udziały każdego z ww. przedsiębiorców wynoszą ok. 10-12%. W ocenie Prezesa Urzędu, niniejsza koncentracja nie spowoduje zatem radykalnych zmian w strukturze tego rynku, które mogłyby doprowadzić do istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. Ponadto należy uwzględnić fakt, iż na rynku tym funkcjonują odbiorcy posiadający znaczną siłę nabywczą. Pozycja ta stanowi w pewnym stopniu konsekwencję rozwoju branży obrabiarek, gdyż rośnie zapotrzebowanie na bardziej kompleksowe obrabiarki, które w konsekwencji stają się coraz droższe. W związku z tym zauważalne jest, że siłę popytu coraz bardziej charakteryzują duże firmy posiadające odpowiednie środki finansowe.

Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym ani konglomeratowym.

W świetle powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia, iż w wyniku koncentracji konkurencja na rynku zostanie istotnie ograniczona. Koncentracja spełnia zatem przesłanki art. 18 ustawy antymonopolowej.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy antymonopolowej oraz art. 479^{28} § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Robert Kamiński
Dyrektor
Departamentu Kontroli Koncentracji

Otrzymują:

1. Mori Seiki Co., Ltd. (Japonia)
(decyzja wraz załącznikiem nr 1 i nr 2)

2. Gildemeister Aktiengesellschaft (Niemcy)
(decyzja wraz załącznikiem nr 1 i nr 3)

za pośrednictwem pełnomocnika:

Pana Mikołaja Piaskowskiego
CMS Cameron McKenna Dariusz Greszta
Spółka Komandytowa
ul. Emilii Plater 53
00-113 Warszawa

2. a/a

(decyzja wraz z załącznikami nr 1, 2 i 3)